Politechnika Wrocławska Wydział Informatyki i Telekomunikacji

Kierunek: Informatyka Techniczna (ITE)

Specjalność: IGM

PRACA DYPLOMOWA INŻYNIERSKA

Projekt i implementacja wieloosobowej gry on-line z użyciem silnika Godot

Józef Bossowski

Opiekun pracy

Dr inż. Tomasz Walkowiak

Słowa kluczowe: Godot, gra sieciowa

STRESZCZENIE

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Ut purus elit, vestibulum ut, placerat ac, adipiscing vitae, felis. Curabitur dictum gravida mauris. Nam arcu libero, nonummy eget, consectetuer id, vulputate a, magna. Donec vehicula augue eu neque. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Mauris ut leo. Cras viverra metus rhoncus sem. Nulla et lectus vestibulum urna fringilla ultrices. Phasellus eu tellus sit amet tortor gravida placerat. Integer sapien est, iaculis in, pretium quis, viverra ac, nunc. Praesent eget sem vel leo ultrices bibendum. Aenean faucibus. Morbi dolor nulla, malesuada eu, pulvinar at, mollis ac, nulla. Curabitur auctor semper nulla. Donec varius orci eget risus. Duis nibh mi, congue eu, accumsan eleifend, sagittis quis, diam. Duis eget orci sit amet orci dignissim rutrum.

ABSTRACT

Nam dui ligula, fringilla a, euismod sodales, sollicitudin vel, wisi. Morbi auctor lorem non justo. Nam lacus libero, pretium at, lobortis vitae, ultricies et, tellus. Donec aliquet, tortor sed accumsan bibendum, erat ligula aliquet magna, vitae ornare odio metus a mi. Morbi ac orci et nisl hendrerit mollis. Suspendisse ut massa. Cras nec ante. Pellentesque a nulla. Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Aliquam tincidunt urna. Nulla ullamcorper vestibulum turpis. Pellentesque cursus luctus mauris.

SPIS TREŚCI

W	stęp .			3
	Cel p	racy .		3
	Techi	nologie		3
1.	Anali	iza tech	nologii	4
	1.1.	Silnik g	gier	4
		1.1.1.	Popularne silniki gier	4
	1.2.		Godot	5
		1.2.1.	Język GDScript	6
		1.2.2.	Drzewo gry	6
		1.2.3.	Zasoby	7
		1.2.4.	Renderowanie grafiki	7
		1.2.5.	Sygnaty	8
		1.2.6.	Edytor	8
		1.2.7.	System sieciowy	8
	1.3.	GUT		9
	1.4.	Blende	er	10
2.	Anali	iza rynk	ku	. 11
	2.1.	Podobr	ne rozwiązania	. 11
		2.1.1.	ROUNDS	
		2.1.2.	Boomerang Fu	
		2.1.3.	World of Tanks	
		2.1.4.	Wii Play: Tanks!	12
3.	Konc	epcja g	ry	13
	3.1.	Mechai	niki	13
		3.1.1.	Sterowanie gracza	13
		3.1.2.	Strzelanie	14
		3.1.3.	System zdrowia i życia	14
		3.1.4.	System rund	14
		3.1.5.	Atrybuty pasywne i aktywne	15
		3.1.6.	Karty ulepszeń	15
		3.1.7.	User experience	17
4.	Proto	otyp		19
		Cele i z		10

4.2.1. Przygotowanie projektu 19 4.2.2. Poruszanie 20 4.2.3. Celowanie 21 4.2.4. Strzelanie 22 4.3. System sieciowy 22 4.4. Wnioski 24 5. Projekt aplikacji 25 5.1. Interfejs użytkownika 25 5.1.1. Menu 25 5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sicciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39		4.2.	Mechaniki	9
4.2.3. Celowanie 21 4.2.4. Strzelanie 22 4.3. System sieciowy 22 4.4. Wnioski 24 5. Projekt aplikacji 25 5.1. Interfejs użytkownika 25 5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.5. Rundy 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 <			4.2.1. Przygotowanie projektu	9
4.2.4. Strzelanie 22 4.3. System sieciowy 22 4.4. Wnioski 24 5. Projekt aplikacji 25 5.1. Interfejs użytkownika 25 5.1.1. Menu 25 5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sicciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sicciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Spis rysunków 42			4.2.2. Poruszanie	0
4.3. System sieciowy 22 4.4. Wnioski 24 5. Projekt aplikacji 25 5.1. Interfejs użytkownika 25 5.1.1. Menu 25 5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42 <td></td> <td></td> <td>4.2.3. Celowanie</td> <td>1</td>			4.2.3. Celowanie	1
4.4. Wnioski 24 5. Projekt aplikacji 25 5.1. Interfejs użytkownika 25 5.1.1. Menu 25 5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			4.2.4. Strzelanie	2
5. Projekt aplikacji 25 5.1. Interfejs użytkownika 25 5.1.1. Menu 25 5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		4.3.	System sieciowy	2
5.1. Interfejs użytkownika 25 5.1.1. Menu 25 5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przeptyw danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		4.4.	Wnioski	4
5.1.1. Menu 25 5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42	5.	Proje	ekt aplikacji	5
5.1.2. Schemat sterowania 29 5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		5.1.	Interfejs użytkownika	5
5.2. Projekt implementacji mechanik 29 5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.1.1. Menu	5
5.2.1. Model danych postaci 31 5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.1.2. Schemat sterowania	9
5.2.2. Poruszanie 32 5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		5.2.	Projekt implementacji mechanik	9
5.2.3. Strzelanie 32 5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.2.1. Model danych postaci	1
5.2.4. Zdrowie 33 5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.2.2. Poruszanie	2
5.2.5. Rundy 33 5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.2.3. Strzelanie	2
5.2.6. Karty ulepszeń 33 5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.2.4. Zdrowie	3
5.3. System sieciowy 34 5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.2.5. Rundy	3
5.3.1. Poczekalnia 34 5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.2.6. Karty ulepszeń	3
5.3.2. Przepływ danych w grze 34 6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		5.3.	System sieciowy	4
6. Implementacja 36 6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.3.1. Poczekalnia	4
6.1. Interfejs użytkownika 36 6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42			5.3.2. Przepływ danych w grze	4
6.2. Postać gracza 37 6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42	6.	Imple	ementacja	6
6.3. Implementacja mechanik 38 6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		6.1.	Interfejs użytkownika	6
6.4. System sieciowy 38 6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		6.2.	Postać gracza	7
6.5. Testy 38 6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		6.3.	Implementacja mechanik	8
6.6. Wyniki implementacji 38 7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		6.4.	System sieciowy	8
7. Podsumowanie 39 7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		6.5.	Testy	8
7.1. Dalszy rozwój projektu 39 7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42		6.6.	Wyniki implementacji	8
7.2. Wnioski 39 Bibliografia 40 Spis rysunków 42	7.	Podsı	umowanie	9
Bibliografia 40 Spis rysunków 42		7.1.	Dalszy rozwój projektu	9
Spis rysunków		7.2.		9
	Bil	oliogra	afia	0
	Sp	is rysu	ınków	2
	-			3

WSTĘP

CEL PRACY

Celem niniejszej pracy dyplomowej jest zaprojektowanie oraz zaprogramowanie sieciowej gry wieloosobowej.

Gra będzie umożliwiać połączenie od dwóch do sześciu osób w sieci lokalnej. Aplikacja zostanie przygotowana na komputery PC z systemem Windows 10. Gra będzie przygotowana z myślą o sterowaniu klawiaturą i myszą. Serwerem gry będzie komputer jednego z graczy, nazywanego również *hostem*. Zarówno mechaniki gry jak i system sieciowy zostaną zaimplementowane z wykorzystaniem silnika Godot. [1] W celu zapewnienia płynnej i komfortowej rozgrywki zostaną zastosowane techniki predykcji klienta. Oprogramowanie i interfejs użytkownika zostaną przygotowane w języku angielskim.

Początkowo przygotowane zostaną:

- Koncepcja gry projekt mechanik gry, projekt wizualny, elementy game designu;
- *Projekt aplikacji* projekt interfejsu użytkownika, plan przygotowania systemu sieciowego oraz działanie mechanik;
- Prototyp aplikacji początkowa, okrojona wersja gry, przygotowana w celu zapoznania się z działaniem silnika oraz w celu określenia potencjalnych problemów z późniejszą implementacją.

Powyższe elementy będą przygotowywane równolegle, aby wiedza pozyskana w czasie rozwijania jednego mogła możliwie najlepiej wesprzeć pozostałe.

TECHNOLOGIE

W rozwoju projektu wykorzystane zostaną poniższe technologie:

- Godot Silnik gier; implementacja mechanik gry, silnik fizyczny, komunikacja sieciowa, wysokopoziomowy interfejs sieciowy;
- *Git*, *GitHub* System kontroli wersji;
- Blender Modelowanie 3D, przygotowanie materiałów;
- *Trello* Planowanie, harmonogram pracy;

1. ANALIZA TECHNOLOGII

1.1. SILNIK GIER

Silnik gier to oprogramowanie pozwalające tworzyć gry komputerowe w prosty i wydajny sposób. Silnik umożliwia tworzenie oprogramowania bez potrzeby przygotowywania wszystkich systemów od podstaw.

Do podstawowych zadań silnika gier należą [2]:

- Tworzenie i zarządzanie aplikacją Zawarte są tu takie elementy jak okno aplikacji, komunikacja z interfejsami wejścia-wyjścia, zarządzanie watkami itp.
- Generowanie i wyświetlanie grafiki Programista może korzystać z abstrakcji poprzez korzystanie z zasobów, komponentów lub scen. Silnik zapewnia renderowanie grafiki dwuwymiarowej oraz rzutowanie scen trójwymiarowych. Zwykle w tym celu wyręcza programistę w komunikacji z bibliotekami niższego poziomu.
- Zarządzanie dźwiękiem Silniki umożliwiają proste wprowadzenie dźwięków do gry bez potrzeby bezpośredniego interfejsowania z kartą graficzną lub abstrakcją systemu operacyjnego.
- Silnik fizyczny Wiele silników gier umożliwia korzystanie z wbudowanych silników fizyki brył sztywnych w celu m.in. wykrywania kolizji.
- Dodatkowe moduły np. nawigacja, sztuczna inteligencja, łączność sieciowa.
- Dostarczenie wizualnych narzędzi Większość silników gier umożliwia wykonywanie podstawowych zadań bez edycji kodu, poprzez interakcję z interfejsem graficznym.
- Zapewnienie jednolitego środowiska programistycznego (ang. Integrated Development Environment IDE) Wiele silników pozwala na zarządzanie zasobami oraz ich edycją wewnątrz jednego, spójnego narzędzia. Nadal możliwe jest wykorzystanie zewnętrznych programów, przykładowo do przygotowania grafiki, jednak podstawowe potrzeby często są zapewnione przez środowisko silnika.

1.1.1. Popularne silniki gier

Na rynku dostępnych jest wiele silników gier. Można podzielić je na tworzone z myślą o konkretnej grze oraz silniki ogólnego przeznaczenia[3]. Te pierwsze najczęściej tworzone są przez zespoły jedynie do użytku wewnętrznego. Z tego względu mają często bardziej ograniczone możliwości, są jednak lepiej zoptymalizowane oraz, ze względu na zupełną kontrolę zespołu bądź firmy, mogą byc dostosowywane do konkretnych potrzeb.

Silniki ogólnego przeznaczenia tworzone są z myślą o wykorzystaniu w wielu projektach o różnych cechach i potrzebach. Poniżej opisane zostały najpopularniejsze silniki dostępne na rynku.

1.1.1.1. Unity

Unity jest silnikiem gier ogólnego przeznaczenia darmowym dla projektów zarabiających poniżej astu tysięcy dolarów rocznie[4][5]. Jest jednym z najpopularniejszych silników, wykorzystywanym w niemalże połowie projektów dostępnych na platformie itch.io[6]. Wykorzystuje język programowania C# i jest mocno związany z środowiskiem .NET. Ze względu na dużą popularność dostępnych jest wiele materiałów edukacyjnych, zasobów oraz rozszerzeń tworzonych przez społeczność fanów. Unity posiada szeroki zbiór narzędzi do tworzenia złożonych gier zarówno 2D jak i 3D. Jest prosty w obsłudze, jednak wizualnie mniej zaawansowany niż Unreal.

1.1.1.2. Unreal Engine

Silnik Unreal służy głównie do tworzenia gier 3D o wysokiej złożoności grafiki z naciskiem na realistyczność[7][8]. Słabiej niż Unity nadaje się do tworzenia mniejszych gier np. na platformy mobilne[9]. W związku z tym, szczególnie w ostatnich latach[10], częściej wykorzystywany jest w większych firmach niż małych niezależnych zespołach. Silnik jest darmowy, jednak dla projektów o zarobkach powyżej miliona dolarów należna jest opłata w wysokości 5% przychodów. Programowanie w tym silniku możliwe jest z wykorzystaniem języka C++ lub narzędzia programowania wizualnego "Blueprints".

1.1.1.3. GameMaker: Studio

GameMaker jest silnikiem przeznaczonym do tworzenia gier dwuwymiarowych. Pozwala na tworzenie gier z wykorzystaniem języka GML ("GameMaker Language"). Ze względu na ograniczone możliwości jest o wiele mniej popularny niż silniki wymienione powyżej, jednak mimo to wielu twórców niezależnych z niego korzysta. Proste narzędzie programowania wizualnego oraz niskie wymagania sprzętowe powodują, że jest jednym z najpopularniejszych silników na platformie itch.io[6].

1.2. SILNIK GODOT

Silnik Godot[1] jest darmowym silnikiem gier służącym do rozwoju gier 2D oraz 3D. Jest rozwijany od roku 2007, z pierwszą pełną wersją dostępną od 2014 roku. W tym samym roku projekt został udostępniony otwartoźródłowo na platformie GitHub[11], z licencją MIT. Od tego czasu Godot jest nieustannie rozwijany, czego efektem jest wiele dostępnych wersji oprogramowania.

W momencie tworzenia projektu najnowsza dostępna wersja silnika to beta wersji 4.0. Dodaje ona szereg usprawnień względem wersji 3.x, w szczególności te dotyczące wydajności i renderowania grafiki 3D. Jest ona jednak dostępna we wczesnej fazie rozwoju, co może powodować problemy ze stabilnością oraz dostępnością rozszerzeń. Dla wersji 4.0 jest również niewiele dostępnych materiałów edukacyjnych. Z tych względów zdecydowano o wykorzystaniu najnowszej (w momencie rozpoczynania projektu) stabilnej wersji - 3.5[12].

1.2.1. Jezyk GDScript

Godot umożliwia pisanie kodu z wykorzystaniem kilku języków. Przez twórców projektu wspierane są języki C# i C++, oraz interfejs programowania wizualnego. Z wykorzystaniem rozszerzeń przygotowanych przez społeczność możliwe jest dodanie wsparcia dla wielu innych języków. Domyślnym językiem dla Godota jest jednak ich własny język GDScript.

Składnia GDScripta jest oparta o składnię Pythona - bloki kodu oddzielone są wcięciami, a nie nawiasami. Te dwa języki dzielą również wiele podstawowych słów kluczowych.

Podobnie jak Python, GDScript nie jest językiem o silnym typowaniu. Posiada jednak możliwość określenia typu zmiennej w celu uproszczenia rozwoju oprogramowania. Te typy są wykorzystywane tylko w fazie tworzenia gier. W czasie działania aplikacji zmienne mogą przechowywać dane dowolnego typu, i język nie chroni przed błędnymi przypisaniami. Ze względu na to ograniczenie należy stosować technikę znaną jako *duck typing* (ang. typowanie kaczkowe). Polega ona na sprawdzeniu istnienia konkretnej metody bądź pola przed ich użyciem w czasie egzekucji programu. Nazwa wywodzi się z założenia, że "jeżeli coś wygląda jak kaczka i kwacze jak kaczka, to jest to kaczka".

1.2.2. Drzewo gry

Podstawową abstrakcją, z jaką budowane są gry w Godocie jest ich podział na drzewo węzłów (ang. *node*). Węzły mogą być grupowane w sceny (ang. *scenes*) w celu umożliwienia ponownego ich wykorzystywania. Sceny również reprezentowane są jako drzewo węzłów z których się składają.

Godot dostarcza wiele rodzajów węzłów, umożliwiających wprowadzenie do gry najważniejszych funkcjonalności.

- Node Podstawowy, pusty węzeł. Najczęściej wykorzystywany jako kontener na inne węzły. Jest również bazą dla wspierających węzłów takich jak Timer, Tween czy AnimationPlayer.
- Spatial Węzeł przestrzenny, będący bazą wszystkich węzłów wykorzystywanych w grach 3D, m.in. Camera, PhysicsBody, CollisionShape. Zawiera podstawowe informacje na temat położenia w przestrzeni.
- Control Węzeł będący bazą węzłów interfejsu użytkownika takich jak Button, Label czy ColorRect.

Node2D Podstawowy węzeł dla elementów gier dwuwymiarowych. Zawiera w sobie przede wszystkim informacje o położeniu na płaszczyźnie.

W czasie rozgrywki silnik tworzy drzewo z korzeniem nazwanym root. Jako jego dziecko inicjowana jest scena główna, określona w ustawieniach projektu. Ponadto inicjowane są sceny statyczne, które również mogą być określone w ustawieniach projektu jako "Autoładowane". Takie sceny pozwalają na globalny dostęp z innych miejsc drzewa, umożliwiają przechowywanie danych dostępnych między zmianami scen oraz pozwalają na implementację wzorca projektowego singletonu[13]. Jednak, jak podkreślono w dokumentacji, samo autoładowanie sceny nie tworzy singletonu, ponieważ możliwe jest ponowne instancjonowanie scen autoładowanych.

Węzłem w drzewie sceny (a co za tym idzie, również w drzewie gry) może być również instancja innej sceny. Jest ona widoczna jako pojedynczy węzeł, mimo, że sama w sobie również jest drzewem. Tak inicjowane sceny również mogą mieć przypisane dzieci.

W czasie działania programu możliwe jest przełączenie sceny głównej programistycznej, poprzez wywołanie na drzewie metody change_scene, której argumentem jest ścieżka do pliku z nową sceną. Obiekt będący instancją poprzedniej sceny zostaje wtedy usunięty i zastąpiony instancją nowej sceny.

Drzewo udostępnia również szereg użytecznych metod. Przykładem takiej metody może być notification - metoda rozsyłająca powiadomienie do wszystkich obiektów aktualnie w drzewie. Jest ona przydatna przykładowo w momencie zamykania aplikacji - pozwala to zakończyć niezbędne procesy lub wyświetlić prośbę o potwierdzenie zamknięcia.

1.2.3. **Zasoby**

Zasoby (ang. *Resources*) są podstawowym sposobem na przechowywanie i dzielenie danych w silniku Godot. Zasoby dzielą się na zewnętrzne, będące plikami zapisanymi na dysku, oraz wbudowane, zapisane jako element sceny. W sytuacji gdy wiele węzłów lub zasobów korzysta z tego samego zasobu zmiany w nim będą widoczne dla każdego użytkownika. Jest to szczególnie istotne w przypadku materiałów. Aby zmienić materiał dla jednego modelu, nie wprowadzając zmian we wszystkich, należy "ulokalnić" go do wybranej sceny.

1.2.4. Renderowanie grafiki

Godot udostępnia dwa silniki graficzne: GLES2, oparty na OpenGL 2.1 oraz GLES3 oparty na OpenGL 3.3. Ze względu na nowocześniejszy silnik bazowy, GLES3 dostarcza funkcje niedostępne w GLES2, takie jak akceleracja GPU dla animacji cząsteczkowych. Ponadto zapewnia on lepszą wydajność. GLES2 jest kompatybilny z większą liczbą, szczególnie starszych, urządzeń.

Do rozwoju projektu zostanie zastosowany GLES3.

1.2.5. Sygnaly

W Godocie wbudowana jest implementacja wzorca projektowego obserwatora [14], nazwana sygnałami. Węzły wysyłają sygnały, aby poinformować węzły nasłuchujące o zajściu jakiegoś wydarzenia. Wraz z sygnałem mogą zostać wysłane argumenty, których może użyć słuchacz

1.2.6. Edytor

Godot udostępnia kompleksowy edytor pozwalający na prostą edycję elementów projektu. Umożliwia edycję scen, grafiki, parametrów węzłów, ale również takich aspektów jak animacje i sygnały.

1.2.7. System sieciowy

W silniku Godot dostępnych jest wiele sposobów na wprowadzenie interakcji sieciowych do tworzonych gier. Możliwe jest tu korzystanie bezpośrednio z protokołów niskiego poziomu: TCP i UDP. Udostępnione są również interfejsy protokołów wyższego poziomu: SSL i HTTP. Najprostszym sposobem jest korzystanie z wysokopoziomowego API (ang. *Aplication Programming Interface*, Interfejs programowania aplikacji). Pozbawia ono twórcę dokładnej kontroli nad pakietami, wprowadzając jednak wiele abstrakcji upraszczających pracę.

Sieciowe API Godota oparte jest na zmodyfikowanym protokole UDP. Daje to możliwość komunikacji zawodnej dla szybkiej komunikacji lub komunikacji niezawodnej dla pewności otrzymania pakietów przez adresatów.

Podstawową klasą niezbędną do wprowadzenia funkcji sieciowych w Godocie jest NetworkedMultiplayerENet. Jest to implementacja interfejsu PacketPeer korzystająca z biblioteki ENet[15]. Instancja tej klasy zapisywana jest w drzewie gry jako peer. Zarządza ona komunikacją sieciową. Może zostać zainicjowana jako serwer lub klient. W roli serwera obiekt nasłuchuje komunikacji na podanym porcie oraz pod podanym interfejsem IP. Domyślnie używana jest "dzika karta" (ang. wild card) - serwer może nasłuchiwać na wszystkich dostępnych interfejsach IP. Możliwe jest również określenie maksymalnej liczby połączonych klientów w zakresie do 4095. W rzeczywistości jednak najpewniej możliwa do utrzymania będzie znacznie mniejsza liczba połączeń. W roli klienta, obiekt nawiązuje komunikację z serwerem nasłuchującym na podanym porcie pod podanym adresem.

Komunikacja na wyższym poziomie odbywa się pomiędzy odpowiadającymi sobie węzłami drzew gry u klientów i na serwerze. Tworząc węzły, które miałyby komunikować się między sobą należy nazwać je tak samo na wszystkich urządzeniach. Wszystkie odpowiadające sobie węzły muszą być pod kontrolą jednego z komputerów. Taka relacja nazwana jest *master-puppet* (ang. mistrz-marionetka). Mistrzem nazywany jest węzeł znajdujący się

na kontrolującym go komputerze, podczas gdy marionetki to odpowiadające mu węzły na pozostałych komputerach biorących udział w komunikacji.

W czasie działania programu wykorzystywane są trzy mechanizmy komunikacji:

- rpc (ang. Remote Procedure Call, zdalne wywołanie procedury) Pozwala wywołać metodę na odpowiadającym węźle innego komputera. Metody przekazywane są poprzez nazwę metody i zestaw argumentów np. rpc("start_game"). Aby móc wywołać metodę zdalnie musi być ona zdefiniowana z jednym ze słów kluczowych określających metody zdalne.
- rset (ang. Remote Set, Ustaw Zdalnie) Pozwala na zmianę wartości zmiennej na innych komputerach np. rset("position", my_position). Podobnie jak metody zmienne ustawiane w ten sposób muszą byc zdefiniowane z wykorzystaniem odpowiednich słów kluczowych.
- Wbudowane sygnały Ustawiony w drzewie gry network peer emituje sygnały w przypadku zmiany statusu połączenia, np. gdy z serwerem połączy się nowy klient lub gdy połączenie z serwerem zostanie utracone.

Udostępnione są również zmodyfikowane wersje rpc i rset, korzystające z połączenia zawodnego (rpc_unreliable, rset_unreliable), pozwalające na przesyłanie danych do konkretnego komputera (rpc_id, rset_id) lub obu (rpc_unreliable_id, rset_unreliable_id). Ponadto metody oraz zmienne wykorzystywane w komunikacji muszą być tworzone z wykorzystaniem odpowiednich słów kluczowych:

remote Umożliwia wykorzystanie metody lub zmiennej do komunikacji z dowolnego połączonego urządzenia.

puppet Umożliwia wysyłanie poleceń jedynie z mistrza do marionetek.

master Umożliwia wysyłanie poleceń jedynie od marionetek do mistrza.

Ponadto dodając końcówkę sync do powyższych słów kluczowych możliwe jest wywołanie zapytania rpc lub rset również lokalnie, bez konieczności ręcznego wywoływania funkcji.

1.3. GUT

GUT (*Godot Unit Testing*)[16] jest zestawem narzędzi pozwalających na pisanie i uruchamianie testów jednostkowych w środowisku Godot. Zawiera narzędzia linii komend, rozszerzenie do edytora oraz niezbędne klasy i metody testujące.

Testy w GUT pisane są w języku GDScript. Należy umieszczać je w klasach rozszerzających GutTest. W ustawieniach dodatku określić można foldery oraz schematy nazewnictwa plików testowych. Nazwy funkcji testowych muszą rozpoczynać się od "test_". Mogą one być również pogrupowane na podklasy.

Klasa rozszerzająca GutTest może korzystać z metod zarządzających testami - uruchamianych przed lub po każdym lub wszystkich testach (np. before_each lub before_all).

Do przeprowadzania testów udostępniony jest szeroki zestaw asercji, pozwalających sprawdzić zgodność otrzymanych wartości i zdarzeń z oczekiwaniami.

1.4. BLENDER

Blender jest darmowym, otwartoźródłowym programem do tworzenia grafiki 3D[17][18]. Pozwala tworzyć i edytować trójwymiarowe modele i sceny, teksturować je oraz tworzyć materiały i shadery. Ponadto umożliwia tworzenie animacji a nawet prostych gier. Został wykorzystany do stworzenia modeli w tym projekcie ze względu na jego popularność, dostępność materiałów edukacyjnych oraz licencję GNU GPL pozwalającą na darmowe korzystanie w każdym celu.

2. ANALIZA RYNKU

2.1. PODOBNE ROZWIĄZANIA

2.1.1. ROUNDS

"ROUNDS" jest konkurencyjną grą dwuosobową wydaną w 2021 roku przez studio Landfall Games[19]. Umożliwia grę lokalnie, na jednym urządzeniu lub przez sieć korzystając z serwerów Steam. Rozgrywka prowadzona jest w rundach, między którymi gracz przegrywający otrzymuje karty wzmacniające jego możliwości. W grze zawartych jest ponad 60 kart modyfikujących różne atrybuty postaci. Rozgrywka odbywa się w płaszczyźnie dwuwymiarowej z widokiem "z boku". Oznacza to, że zarówno na postaci graczy jak i na pociski oddziałuje grawitacja. Dodaje to znaczną głębię rozgrywki. Ponadto oprócz poruszania i strzału gracz ma do wykorzystania kolejną interakcję - blok. Blokując gracz przez krótką chwilę może odbić nadlatujące pociski. Dodatkowo wiele kart dodaje dodatkowe zdolności do bloku zwiększające jego możliwości bojowe.

2.1.2. Boomerang Fu

Wydane w 2020 roku przez studio Cranky Watermelon "Boomerang Foo" jest imprezową grą akcji[20]. Umożliwia grę wieloosobową dla 2 do 6 graczy na jednym urządzeniu. Gracze sterują postaciami, korzystając z bumerangów w celu wzajemnej eliminacji. Po każdej z rund gracze dostają punkty w zależności od liczby wyeliminowanych przeciwników. W czasie rozgrywki gracze mają możliwość otrzymania wzmocnień poprzez zebranie ich na planszy. Gracz może jednocześnie mieć maksimum trzy wzmocnienia. Zmieniają one zachowanie bumerangu lub postaci i nie modyfikują żadnych charakterystyk na stałe.

2.1.3. World of Tanks

Wydana przez studio Wargaming.net sieciowa gra "World of Tanks" jest sieciową strzelanką, w której gracze sterują czołgami[21]. Gra udostępnia ponad 600 różnych modeli czołgów z okresu 20. wieku. W związku ze skupieniem na historycznych modelach czołgów gra celuje w realistyczne oddanie wyglądu i mechaniki działania maszyn bojowych. Ponadto realizm osiągany jest również w samym świecie gry. Na wielu dostępnych poziomach istotne są nie tylko przeszkody fizyczne ale również ukształtowanie terenu ograniczające lub zwiększające możliwości gracza. Gra udostępnia też wiele różnorodnych trybów rozgrywki.

2.1.4. Wii Play: Tanks!

"Tanks!" jest jedną z minigier zawartych w zestawie "Wii Play" dostępnym na konsolę Nintendo Wii[22]. Jest to gra jednoosobowa w której gracz steruje czołgiem próbując wyeliminować sterowane przez sztuczną inteligencję czołgi przeciwników. Każdy z poziomów składa się z ustalonego zestawu wrogów. Gra prowadzona jest z trzeciej osoby ze stacjonarnyum widokiem izometrycznym. Dostępny jest również lokalny wieloosobowy tryb częściowo-kooperacyjny. W tym trybie dwóch graczy rozgrywa poziomy jednoosobowe wspólnie, zdobywając punkty za każdego wyeliminowanego przeciwnika. Czołgi przeciwników należą do jednego z kilku rodzajów, każdy rodzaj posiada inne charakterystyki poruszania i strzałów.

3. KONCEPCJA GRY

[3] W projektowanej grze gracze sterują czołgami, mogą do siebie strzelać, a w czasie rozgrywki będą dostawali ulepszenia, wzmacniające ich możliwości bojowe, zarówno pasywne i aktywne. W tym rozdziale szczwegółowo opisane zostaną mechaniki gry oraz wymagania z dziedziny *game designu*.

3.1. MECHANIKI

Do zaimplementowania zaplanowane zostały następujące mechaniki:

- Sterowanie gracza,
- Strzelanie,
- System zdrowia/życia,
- System rund,
- Karty ulepszeń,
- Atrybuty pasywne i aktywne,
- User experience.

Zostaną one szczegółowo opisane w kolejnych sekcjach.

3.1.1. Sterowanie gracza

W przypadku większości gier, w których gracz steruje pewną postacią (awatarem), istnieją założenia gracza związane z tym jak takie sterowanie implementowane jest w innych produkcjach. W projektowanej grze awatarem gracza jest czołg, wykorzystany zostanie więc schemat sterowania zwany "sterowaniem czołgowym" (ang. *tank controls*). [23] Poza potencjalnie intuicyjną interpretacją sterowania przez graczy, taki schemat charakteryzuje się również przewidywalnym zachowaniem awatara w przypadku zmiany perspektywy kamery.

W tym schemacie sterowania awatar porusza się w kierunku określonym względem jego własnej orientacji, w przeciwieństwie do wielu współczesnych tytułów, w których postać porusza się w kierunku względnym do kamery. [przygotować schemat na rysunku]

Gra przygotowywana jest z myślą o sterowaniu klawiaturą i myszą, schemat sterowania zostanie więc zmapowany na odpowiednie przyciski i gesty związane z charakterystyką tych urządzeń. [tabela ze schematem sterowania]

3.1.2. Strzelanie

Podstawową akcją wykonywaną przez gracza będzie strzelanie do przeciwników.

Gracz będzie celował przy pomocy myszy, lufa czołgu będzie obracała się w kierunku rzutu myszy na jej płaszczyznę w przestrzeni 3D. Taka metoda sterowania da dużą dokładność celowania. Jest również stosunkowo prosta w implementacji i intuicyjna dla gracza.

Na pociski gracza nie będzie działać fizyka - będą poruszały się jedynie w płaszczyźnie równoległej do ziemi. Pociski będą wchodzić w kontakt z innymi graczami oraz z obiektami umieszczonymi w poziomie.

Gracz będzie mógł strzelić z wykorzystaniem lewego przycisku myszy. Każde wciśnięcie przycisku odpowiadać będzie jednemu wystrzelonemu pociskowi.

Postać gracza będzie miała ograniczoną pojemność "magazynku". Przeładowanie będzie trwało określony czas. W przeciwieństwie do wielu gier z podobną mechaniką, przeładowanie nie będzie konsumować pocisków z większej puli - gracz ma możliwość nieograniczonych przeładowań. Rolą tej mechaniki jest wymuszenie na graczach myślenia taktycznego oraz zarządzania zasobami.

Ograniczona maksymalna szybkość ataku zostanie wprowadzona aby uniemożliwić nazbyt szybkie oddawanie strzałów. "Szybkość ataku" jest określona jako minimalny czas pomiędzy kolejnymi strzałami.

Atrybuty związane ze strzelaniem zostały zebrane i opisane w tabeli 3.1.

3.1.3. System zdrowia i życia

System zdrowia zostanie wprowadzony w celu umożliwienia graczom eliminacji przeciwników.

Każdą rundę gracz rozpoczyna z punktami życia równymi ich maksymalnej wartości. W czasie rozgrywki, otrzymując obrażenia, ta wartość będzie zmniejszana. Gdy wartość ta osiągnie 0, gracz zostaje wyeliminowany z aktualnej rundy.

W czasie rozgrywki żywotność postaci będzie się zamoistnie zwiększać, jeżeli wystarczająco długo nie otrzymał obrażeń. Nie może ona jednak przekroczyć maksymalnej wartości.

Atrybuty postaci związane ze zdrowiem zostały zebrane i opisane w tabeli 3.1.

3.1.4. System rund

Gra będzie podzielona na rundy. Każda z rund trwa do momentu, w którym tylko jeden gracz nie będzie wyeliminowany. Ten gracz dostaje jeden punkt zwycięstwa, a następnie gracze przechodzą do kolejnej rundy. Pomiędzy rundami następuje faza wyboru kart (opisana w rozdziale 3.1.6). Gra trwa do rundy, po której jeden z graczy osiągnie docelową liczbę punktów zwycięstwa.

Taki system rozgrywki prowadzi do różnej liczby rund dla różnej liczby graczy oraz dla różnej docelowej liczby punktów.

Minimalna liczba rund będzie miała miejsce w rozgrywce, w której w każdej rundzie wygrywa ten sam gracz. Maksymalna liczba rund odbędzie się w rozgrywce, w której każdy gracz wygrywa liczbę rund o jeden mniejszą niż docelowa, a następnie jeden z graczy wygrywa rundę, tym samym wygrywając grę.

W związku ze zwiększeniem liczby rund znacznie zwiększy się czas rozgrywki. Z tego względu dla większych liczb graczy sugerowane będą mniejsze cele punktowe, jednak nie zostaną one ograniczone domyślnie; decyzja na temat liczby docelowych punktów zwycięstwa zostanie pozostawiona hostowi, jednak jedynie w zakresie od 1 do 10.

3.1.5. Atrybuty pasywne i aktywne

W celu rezprezentacji różnych cech postaci gracza każdy z nich ma swoje *atrybuty*. Dzielą się one na pasywne i aktywne.

Atrybuty pasywne reprezentowane są jedynie jako wartości liczbowe, które wpływają na zwykłe akcje wykonywane przez gracza. Każda z postaci zapisuje atrybuty pasywne dotyczące jej samej oraz używanych przez nią pocisków. Każdy z graczy ma stały zbiór atrybutów pasywnych.

Atrybuty aktywne to wydarzenia wywoływane w momencie zaistnienia innego wydarzenia. W projektowanych mechanikach jedynym wydarzeniem inicjującym jest trafienie pociskiem innego gracza lub przeszkody, jednak możliwe jest wprowadzenie kolejnych w czasie rozwoju gry.

3.1.6. Karty ulepszeń

W czasie rozgrywki gracze będą otrzymywali ulepszenia wzmacniające ich możliwości bojowe. Te ulepszenia gracze wybierają w fazie wyboru kart, pomiędzy rundami.

Po zakończeniu rundy, każdy z graczy o najmniejszej liczbie punktów zwycięstwa otrzyma zestaw losowych kart, spośród których będzie musiał wybrać jedną. Wybrana karta zostaje zapisana dla tego gracza i od tej pory będzie działała na jego postać. Po wybraniu karty przez każdego z graczy następuje przejście do kolejnej rundy.

Ulepszenia nadawane są jedynie postaciom o najmniejszej liczbie punktów zwycięstwa w celu wyrównania szans pomiędzy graczami o różnym poziomie umiejętności. Taka technika nazywana jest *metodą gumki recepturki* (ang. *rubberbanding*)[24].

Każda z kart ulepszeń modyfikuje co najmniej jeden atrybut postaci - zwiększa lub zmniejsza wartość pasywną lub dodaje kolejny atrybut aktywny. Karta poprawi przynajmniej jedną wartość atrybutu, jednak możliwe jest, że pogorszy inne atrybuty aby zbalansować jej działanie. Wprowadza to również nieoczywistą decyzję do podjęcia dla gracza (przykładowo: *Czy warto wybrać kartę poprawiającą dwukrotnie zadawane obrażenia, ale obniżającą o połowę własną żywotność?*).

Tabela 3.1: Opis atrybutów postaci i pocisku

Nazwa atrybutu	Kategoria	Opis
Maksymalna prędkość	Ruch	Z taką najwyższą prędkością może poru-
		szać się postać gracza.
Maksymalna prędkość kątowa	Ruch	Z taką najwyższą prędkością kątową może
		obracać się postać gracza.
Maksymalna żywotność	Zdrowie	Tyle najwyżej punktów zdrowia może
		mieć postać.
Opóźnienie leczenia	Zdrowie	Tyle czasu należy odczekać od ostatnich
		otrzymanych obrażeń przed rozpoczęciem
		samoleczenia.
Okres leczenia	Zdrowie	Tyle czasu upływa między kolejnymi wy-
		darzeniami leczenia.
Wartość leczenia	Zdrowie	O taką wartość zwiększone zostanie aktu-
		alne zdrowie postaci w każdym wydarze-
		niu leczenia.
Pojemność magazynku	Strzelanie	Tyle pocisków może wystrzelić gracz
		przed przeładowaniem.
Czas przeładowania	Strzelanie	Tyle czasu upływa pomiędzy początkiem
		a końcem przeładowania.
Szybkość ataku	Strzelanie	Tyle czasu należy odczekać pomiędzy ko-
		lejnymi strzałami.
Obrażenia	Atrybuty pocisku	Wartość o jaką zmniejszy się życie trafio-
		nej pociskiem postaci.
Szybkość pocisku	Atrybuty pocisku	Szybkość z jaką przemieszcza się pocisk.
Okres istnienia pocisku	Atrybuty pocisku	Czas, przez jaki istnieje pocisk. Po upły-
		wie tego czasu od utworzenia, pocisk jest
		usuwany.
Rozmiar	Atrybuty pocisku	Określa wymiary pocisku. Związany z ob-
		rażeniami. Skalowany jest zarówno model
		jak i figura kolizji.
Właściciel	Atrybuty pocisku	Gracz który wystrzelił pocisk.
Efekty przy trafieniu	Atrybuty pocisku	Wydarzenia wywoływane po trafieniu po-
		ciskiem w postać lub przeszkodę.

3.1.6.1. Początkowy zbiór kart

W celu zróżnicowania rozgrywek przygotowane zostanie 20 kart z możliwością dodania kolejnych w przyszłości. Planowane do zaimplementowania karty przedstawione zostały w tabeli 3.2.

3.1.7. User experience

W celu zapewnienia satysfakcjonującej rozgrywki zostaną zastosowane techniki poprawy doświadczenia graczy (*User Experience* - UX).

3.1.7.1. Buforowanie akcji

Buforowanie akcji odnosi się do techniki, w której polecenia wydawane przez gracza są zapisywane w przypadku gdy nie jest możliwe wykonanie ich natychmiast. Akcje wywoływane przez te polecenia zostają aktywowane w momencie gdy nastanie taka możliwość[25].

W przygotowywanej grze ta technika zostanie wykorzystana dla akcji strzelania. Gdy postać gracza będzie w stanie przeładowywania lub oczekiwania na kolejny strzał a gracz wprowadzi polecenie strzału zostanie ono zapisane na kilka klatek i wykonane, jeżeli w tym czasie ta akcja zostanie odblokowana.

Zastosowanie tej techniki pozwoli uniknąć sytuacji, w której gracz wprowadzi polecenie tuż przed zmianą stanu. Bez buforowania akcji to polecenie zostałoby zignorowane, co może prowadzić do poczucia niesprawiedliwego potraktowania przez grę. Wprowadzenie buforowania sprawia, że gra *wydaje się* być bardziej sprawiedliwa poprzez wybaczanie drobnych błędów gracza.

3.1.7.2. Predykcje klienckie

W grze sieciowej nie sposób uniknąć opóźnień związanych z połączeniem, nawet gdy komputery graczy znajdują się w tej samej sieci. Przesyłając pozycję graczy przez sieć opóźnienie i utracone pakiety sprawiają, że postaci innych graczy wyglądają jakby "przeskakiwały". W związku z tym należy wprowadzić usprawnienia sprawiające, że te "przeskoki" nie sa widoczne.

Taki efekt można osiągnąć na kilka sposobów. Po pierwsze, wprowadzona zostanie interpolacja pozycji i rotacji postaci. Nie będą one zmieniały pozycji nagle, lecz będzie ona płynnie, liniowo zmieniana w czasie. Ponadto zastosowane zostaną predykcje klienckie - poza pozycją i rotacją gracza przesyłana będzie również jego prędkość. W przypadku utraty wielu pakietów postać będzie nadal poruszała się z tą samą prędkością. Jest to sposób na "zgadnięcie" przyszłych, nieznanych pozycji gracza.

Tabela 3.2: Początkowy zbiór kart

lp.	Nazwa angielska	Opis
1	TANK	Zwiększona żywotność, Zmniejszona szybkość
2	Speedy Gonzales	Zwiększona szybkość, Zmniejszona żywotność
3	Glass Canon	Zwiększone obrażenia, Zancznie zmniejszona żywotność
4	Cockroach	Zmniejszona żywotność, zwiększona wartość leczenia
5	Sniper	Zwiększone obrażenia, zwiększona szybkość kuli, zmniejszona szyb-
		kostrzelność, zmniejszona pojemność magazynka
6	Rubber Bullets	Dodatkowe odbicia kuli, Wydłużony czas przeładowania
7	FULL AUTO	Zwiększona szybkostrzelność, zmniejszone obrażenia, znacznie
		zwiększona pojemność magazynku, zwiększony czas przeładowania
		(jeśli się uda: Automatyczne strzelanie, nie trzeba puszczać przycisku
		strzału, aby wykonać kolejny strzał)
8	Granade Launcher	Zmniejszone obrażenia pocisku, zmniejszona prędkość pocisku, AK-
		TYWNA: Przy trafieniu lub zakończeniu życia pocisk eksploduje,
		zadając obrażenia w promieniu
9	Flame	Pociski podpalają trafionego gracza, zadając mu obrażenia przez
		kilka sekund, Zwiększone obrażenia, wydłużony czas przeładowania
10	Life Steal	Trafienie przeciwnika leczy właściciela o część zadanych obrażeń
11	NUKE	Zmniejszenie pojemności magazynku, Znaczne zwiększenie obrażeń,
	0.1.5.1.1	Eksplozja
12	Quick Reload	Znaczne zmniejszenie czasu przeładowania
13	BIG BOY	Znaczne zwiększenie żywotności, Znaczne zmniejszenie wartości
1.4		leczenia (albo zwiększenie czasu leczenia)
14	Fragmentation	Po trafieniu przeszkody w miejscu trafienia tworzone są mniejsze,
		słabsze pociski skierowane w losowych kierunkach (odłamki), Zwięk-
1.5	F	szony czas przeładowywania
15	Freezing Bullet	Zwiększony czas przeładowania, Po trafieniu postaci zostaje ona
16	Cowhav	zamrożona - jej szybkość zostaje znacznie zmniejszona
10	Cowboy	Znacznie zwiększona szybkostrzelność, Zwiększone obrażenia, Znacznie zwiększony czas przeładowania
17	CHAOS	Znacznie więcej odbić kuli, Zmniejszone obrażenia
18	Knockback	Trafiona postać zostaje odepchnięta w kierunku, w którym leciała
10	MIIOCKUACK	kula
19	Directed Bounce	Dodatkowe jedno odbicie, Kule odbijają się w kierunku najbliższego
	Directed Bouilee	widocznego gracza, jeżeli żaden nie jest widoczny odbijają się nor-
		malnie
20	Tactical Advantage	Trafienie przeciwnika przeładowuje magazynek właściciela, Znaczne
	inouted in turinge	zwiększenie czasu przeładowania
		2 17.1.5251110 02404 prizotatio maina

4. PROTOTYP

4.1. CELE I ZAKRES

Jako początkowy etap przygotowania projektu stworzono prototyp gry. Został on przygotowany w kilku celach.

- 1. Zapoznanie z możliwościami i ograniczeniami silnika.
- 2. Określenie trudności przygotowania warstwy sieciowej.
- 3. Zapoznanie z językiem skryptowym GDScript.

W ramach prototypu zaimplementowano jedynie bardzo podstawowe mechaniki: poruszanie, celowanie i strzelanie. System sieciowy również zaimplementowano w uproszczonej formie, nie implementując również wszystkich mechanik sieciowo - jedynie poruszanie i celowanie.

Na tym etapie nie przygotowano żadnych grafik, jako modele i poziom zostały wykorzystane jedynie proste figury geometryczne generowane w silniku.

4.2. MECHANIKI

W ramach prototypu wprowadzone zostały implementacje poruszania/sterowania, celowania i strzelania.

4.2.1. Przygotowanie projektu

Tworzenie projektu rozpoczęto od przygotowania świata gry oraz postaci gracza, w celu umożliwienia testowania oprogramowania.

Świat gry został zbudowany z przeskalowanych prostopadłościanów działających jako podłoże, ściany ograniczające poziom oraz przeszkody w poziomie. Wykorzystano również figury CSG (*Constructive Solid Geometry* - ang. Konstrulcyjna Geometria Bryłowa) w celu stworzenia bardziej skomplikowanej przeszkody. Bryły tego rodzaju można łączyć w spójne figury z pomocą takich operacji jak suma, różnica czy część wspólna.

Awatar gracza został złożony z dwóch części - ciała (ang. *body*) i głowy (ang. *head*). Są to jedynie nazwy dla prostego rozróżnienia kadłuba od wieżyczki wraz z lufą. Taki podział został wprowadzony w celu prostszego i niezależego sterowania transformacją oraz rotacją tych elementów. Całość została przygotowana z wykorzystaniem trzech brył - prostopadłościanu dla ciała, kuli dla wieżyczki oraz walca dla lufy.

4.2.2. Poruszanie

Został wprowadzony schemat sterowania zgodny z ustaleniami sekcji 3.1.1 oraz tabeli 5.1.

Postać gracza poruszana jest jedynie w przypadku jeżeli odpowiedni przycisk jest przytrzymywany. W tym celu w procesie fizycznym wykonywane jest sprawdzenie wprowadzanych przez gracza poleceń.

Proces fizyczny to metoda w skryptach Godota, wywoływana co ustalony czas, niezależny od wyświetlanych klatek. Pozwala to na ujednolicenie działania krytycznych części kodu w przypadku gdy scena i klatka może być generowana dłużej niż zwykle.

Ponieważ ruch w osi przód-tył i obrót w prawo-lewo są różnymi zachowaniami wejścia z nimi związane zostały zapisane do oddzielnych zmiennych. Ponadto, ponieważ jednoczesny obrót lub ruch w obie strony się wykluczają, wartość tych dwóch poleceń zostaje od siebie odjęta. 4.1

Listing 4.1: Kod pobierający polecenia gracza

```
var forward_input = int(Input.is_action_pressed("Forward"))
  - int(Input.is_action_pressed("Back"))
var turn_input = int(Input.is_action_pressed("Left"))
  - int(Input.is_action_pressed("Right"))
```

Input jest obiektem tworzonym przez silnik, singletonem, który zarządza interfejsami poleceń gracza takimi jak klawiatura i mysz. Zamiast metody is_action_pressed, która sprawdza aktualny stan akcji, możliwe jest również wykorzystanie metody get_axis, która pozwala skrócić powyższy zapis zachowując ten sam rezultat. Odpowiednie akcje zostały stworzone i zmapowane do odpowiednich wejść z tabeli 5.1, korzystając z mapowania wejścia w ustawieniach projektu Godota.

W skrypcie gracza zdefiniowane zostały atrybuty niezbędne do implementacji poruszania - prędkość maksymalna i aktualna poruszania oraz prędkość kątowa maksymalna i aktualna obrotu. Aktualna prędkość poruszania jest wartością wektorową, pozostałe zaś są wartościami skalarnymi. Zmienne przechowujące wartości maksymalne są zdefiniowane wykorzystaniem słowa kluczowego export co pozwala na edytowanie ich w oknie silnika Godot.

Jako oś przód-tył wykorzystano oś z modelu gracza, gdzie przód jest zwrócony zgodnie z dodatnią częścią osi. W celu poruszenia całego obiektu gracza wywołana zostaje funkcja move_and_slide, która służy do przemieszczania obiektów z uwzględnieniem kolizji. Do obrócenia modelu wykorzystano metodę rotate_y, ponieważ w silniku Godot oś "y" jest osią pionową.

Została podjęta decyzja o wykorzystaniu kamery trzecioosobowej, tj. takiej, która podąża za graczem i widzi również jego model, w odróżnieniu od kamery pierwszoosobowej, która widzi świat z perspektywy gracza. Wybrano wbudowaną w silnik Godot kamerę

interpolowaną (InterpolatedCamera). Jest to kamera, która porusza się płynnie tak, aby jej położenie pokrywało się z jej celem. Cel kamery jest również obiektem o odpowiedniej pozycji i rotacji.

Cel oraz kamera zostały dodane do sceny świata, a nie gracza, aby na etapie dodawania systemu sieciowego (4.3) móc uniknąć problemu wielu niewykorzystanych obiektów.

W skrypcie świata, w procesie fizycznym cel kamery jest przenoszony w pozycję o odpowiednich koordynatach. kamera będzie automatycznie przemieszczała się tak, aby śledzić ten punkt, jednak jej rotacja również ustawiana programistycznie, poprzez wykorzystanie metody look_at.

4.2.3. Celowanie

Celowanie zostało zaimplementowane zgodnie z sekcją 3.1.2. W tym celu należy wykonać następujące kroki:

- 1. Pobrać pozycję myszy w oknie gry;
- 2. Pobrać pozycję kamery w świecie gry;
- 3. Wyznaczyć promień przechodzący od kamery w kierunku wskazywanym przez mysz;
- 4. Zbadać przecięcia powyższego promienia z obiektami świata gry;
- 5. Wycelować w kierunku wyznaczonego punktu przecięcia.

Kod funkcji realizującej punkty 1-4 został zamieszczony w listingu 4.2.

Listing 4.2: Funkcja rzutująca mysz na świat gry

```
func mousePositionToWorldPosition():
    var space_state = get_world().direct_space_state
    var mouse_pos = get_viewport().get_mouse_position()

var camera = get_tree().root.get_camera()
    if camera == null:
        return null

var ray_origin = camera.global_translation
    var ray_direction = camera.project_position(mouse_pos, 300)

var ray_array = space_state.intersect_ray(ray_origin, ray_direction)

if ray_array.has("position"):
    return ray_array["position"]
    return null
```

Jeżeli zostanie znaleziony punkt przecięcia promienia z obiektami świata, cała "głowa" modelu gracza jest obracana w jego kierunku. W prototypie punkt ten jest również wizualizowany kulą, która się w nim pojawia. Pomogło to w zniwelowaniu błędów wynikających z różnicy między przestrzenią lokalną modelu gracza a globalną.

4.2.4. Strzelanie

Stworzony został obiekt pocisku. Jego modelem jak i kształtem kolizji jest figura kapsuły.

Jako część postaci gracza dodany został węzeł typu Spatial reprezentujący punkt, w którym tworzone będą pociski. Został on umieszczony na końcu lufy i przypisany jako dziecko tego obiektu. W ten sposób punkt ten będzie przemieszczał się tak samo jak jego rodzic. Do skryptu gracza została również dodana zmienna przechowująca referencję do sceny pocisku.

Do skryptu gracza dodano także funkcję strzału, oraz kod przyjmujący polecenie strzału z myszy. Podobnie jak akcje poruszania, akcja strzału została zmapowana w ustawieniach projektu. Z perspektywy gracza strzał polega jedynie na stworzeniu instancji sceny pocisku, umieszczeniu jej w punkcie strzału na końcu lufy oraz przypisaniu jej do świata gry. Pociski nie mogą być zapisywane jako dzieci gracza, ponieważ wtedy przemieszczałyby się razem z nim.

Do skryptu pocisku dodano stałe określające szybkość poruszania oraz limit czasu istnienia obiektu. W momencie utworzenia instancji pocisku licznik czasu istnienia zaczyna odliczać liczbę sekund równą limitowi. W przypadku zakończenia licznika obiekt pocisku jest niszczony. W procesie fizycznym pocisk przemieszczany jest z odpowiednią szybkością w jego lokalnym kierunku +z. Po wykryciu zderzenia pocisk jest niszczony.

4.3. SYSTEM SIECIOWY

Podstawowy system sieciowy został zaimplementowany z wykorzystaniem wideoporadnika [26]. Ostateczna implementacja została jednak dostosowana do przygotowywanego rozwiązania, ponieważ projekt z poradnika jest tworzony z wykorzystaniem grafiki 2D.

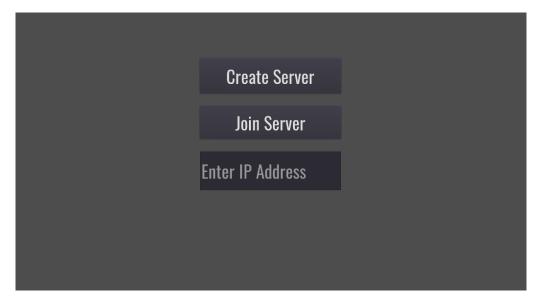
Do projektu dodano pusty węzeł statyczny mający przechowywać graczy w drzewie. Ponadto dodano menu startowe (Rys. 4.1). Stworzono również dwa skrypty globalne oraz zmodyfikowano skrypt gracza.

Na interfejsie menu widoczne są dwa przyciski. Przycisk "Create Server" powoduje rozpoczęcie gry jako host. Gra hostowana jest wtedy na adresie IP maszyny użytkownika. Przycisk "Join Server" powoduje rozpoczęcie gry na serwerze, którego adres IP wpisany jest w pole tekstowe. W prototypie nie zostały zastosowane żadne techniki obrony przed wpisaniem niepoprawnego adresu IP ani próby połączenia z nieistniejącym serwerem.

Skrypt globalny Network jest odpowiedzialny za połączenia sieciowe. Korzysta on z wysokopoziomowego interfejsu sieciowego Godota.

Podczas uruchomienia gry ten skrypt pobiera adres IP maszyny. Następnie łączy się z sygnałami związanymi ze zmianami sieciowego stanu gry (Listing 4.3).

Listing 4.3: Podłączanie do najważniejszych sygnałów sieciowych

Rys. 4.1: Menu startowe prototypu po wprowadzeniu systemu sieciowego

```
get_tree().connect("connected_to_server", self, "_connected_to_server")
get_tree().connect("server_disconnected", self, "_server_disconnected")
get_tree().connect("network_peer_connected", self, "_player_connected")
get_tree().connect("network_peer_disconnected", self, "_player_disconnected")
```

Poniżej zostały opisane sygnały oraz przypisane do nich funkcje:

- connected_to_server zostaje emitowany gdy gra połączy się z serwerem. Funkcja tworzy instancję własnej postaci gracza.
- server_disconnected zostaje emitowany gdy gra zostanie rozłączona z serwerem;
 W prototypie funkcja jedynie loguje wydarzenie.
- network_peer_connected zostaje emitowany gdy inny gracz zostaje podłączony do gry. W sytuacji gdy gracz pierwszy raz podłącza się do serwera ten sygnał emitowany jest dla wszystkich graczy już na serwerze. Funkcja tworzy instancję postaci nowo podłączonego gracza.
- network_peer_disconnected zostaje emitowany gdy inny gracz odłącza się od serwera. Funkcja usuwa postać rozłączonego gracza.

Ponadto w skrypcie Network zdefiniowane są funkcje create_server?? i join_server?? służące do, odpowiednio, stworzenia serwera i dołączenia do serwera. W tym celu wykorzystana została klasa NetworkedMultiplayerENet, implementująca warstwę sieciową korzystającą z połączenia UDP.

Listing 4.4: Funkcja inicjująca serwer gry.

```
func create_server() -> void:
    server = NetworkedMultiplayerENet.new()
    server.create_server(DEAFAULT_PORT, MAX_CLIENTS)
    get_tree().set_network_peer(server)
```

Listing 4.5: Funkcja łącząca do serwera gry.

```
func join_server() -> void:
  client = NetworkedMultiplayerENet.new()
  client.create_client(ip_address, DEAFAULT_PORT)
  get_tree().set_network_peer(client)
```

Skrypt Global składa się z metod ułatwiających instancjonowanie graczy. Są one wykorzystywane podczas rozpoczynania gry.

Do sceny gracza dodano węzły Timer - odliczający okres synchronizacji z serwerem i Tween - pozwalający płynnie przekształcać właściwości węzła. Do skryptu gracza dodano zmienne oznaczone słowem kluczowym typu puppet - są to wartości, które będą synchronizowane przez sieć. Takie zmienne stworzono dla pozycji i rotacji gracza, rotacji wieżyczki oraz prędkości gracza.

Timer ustawiony został na okres 0.3 sekundy. Co taki okres wysyła on sygnał, który wywołuje funkcję synchronizującą wartości zmiennych puppet po sieci. W momencie ustawienia w ten sposób pozycji jest ona interpolowana z wykorzystaniem węzła Tween. Jest to implementacja założeń z sekcji 3.1.7.2. Postać gracza wysyła wtedy wartość swoich rzeczywistych zmiennych. Awatar gracza w grze pozostałych graczy w procesie fizycznym zmienia również rotację ciała i wieżyczki. Jeżeli Tween nie jest aktywny, postać jest przemieszczana z prędkością otrzymaną z sieci. Jest to implementacja predykcji klienckich, również z sekcji 3.1.7.2.

4.4. WNIOSKI

Zgodnie z założeniami, przygotowanie prototypu pozwoliło zapoznać się z zawiłościami silnika Godot oraz zlokalizować przyszłe trudności.

Implementacja podstawowych mechanik nie będzie stanowić większych trudności. Zostaną one zaimplementowane w sposób zbliżony do tego z prototypu. Połączenie sieciowe będzie stanowiło największe wyzwanie. Aby jego implementacja przebiegła sprawnie niezbędny będzie dokładny projekt modelu danych oraz ich przepływu przez sieć. Jednak zastosowanie wysokopoziomowej warstwy sieciowej silnika Godot pozwoli znacznie uprościć cały system sieciowy.

5. PROJEKT APLIKACJI

5.1. INTERFEJS UŻYTKOWNIKA

Istotną częścią aplikacji są interfejsy użytkownika. Możemy tu wyróżnić wyjściowe interfejsy graficzne oraz wejściowy interfejs sterowania - klawiaturę i mysz. Diagram na rysunku 5.1 prezentuje przejścia pomiędzy widokami prezentowanymi w sekcji 5.1.1.

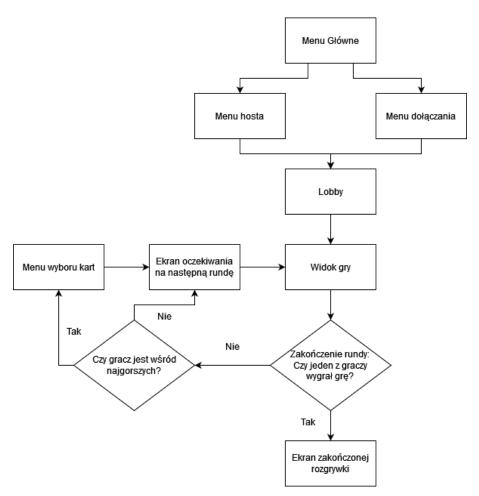
5.1.1. Menu

Pierwszym ekranem widocznym dla gracza uruchamiającego grę będzie menu główne (rys. 5.2). Umożliwia ono przejście do menu hostowania gry, dołączania do gry lub wyłączenie aplikacji.

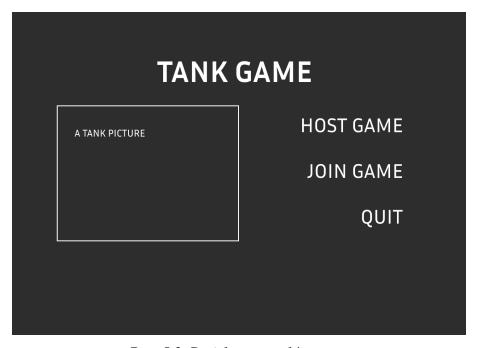
Menu hosta (rys. 5.3) pozwala graczowi wybrać podstawowe ustawienia gry - docelową liczbę punktów zwycięstwa, oraz własne ustawienia gracza: nazwę oraz kolor. Prezentuje również adres głównego interfejsu IP. Menu dołączania (rys. 5.4) pozwala podać adres IP serwera oraz dane gracza - nazwę oraz kolor.

Po stworzeniu lub dołączeniu do serwera prezentowany jest widok poczekalni (5.5). Widoczni są tu aktualnie połączeni z serwerem gracze. W tym widoku host ma możliwość rozpoczęcie gry. Gracze-klienci zamiast przycisku rozpoczynającego grę widzą jedynie komunikat o oczekiwaniu na rozpoczęcie gry przez hosta.

Po rozpoczęciu gry przez hosta wszyscy gracze przenoszeni są do widoku gry (rys 5.6). Na ekranie gracza główną część tego widoku zajmuje świat gry. W celu udostępnienia graczom niezbędnych informacji dodany został HUD[27] (ang. *Heads-Up Display*, wyświetlacz przezierny). Jest to metoda wyświetlania danych tak, aby użytkownik nie musiał przenosić wzroku w miejsce inne niż jego dotychczasowy widok. W tym przypadku HUD będzie wyświetlał w prawym dolnym rogu ekranu żywotność gracza, jego maksymalną pojemność magazynku oraz aktualnie dostępną liczbę pocisków. U góry ekranu wyświetlone będą paski żywotności pozostałych graczy wraz z ich nazwami.

Rys. 5.1: Diagram przejść między widokami.

Rys. 5.2: Projekt menu głównego.

HOST	GAME
Your IP:	192.168.0.1
Victory Point Goal:	5 ———
Your Name:	
Your Colour:	Colour picker
STAR	T GAME
BACK	ГО МЕNU

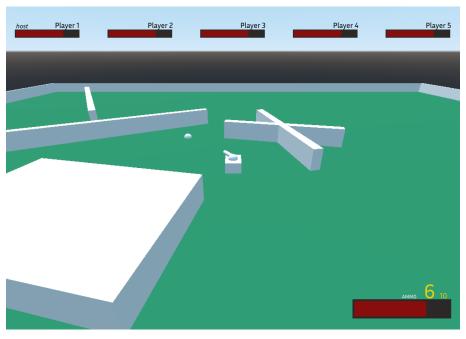
Rys. 5.3: Projekt menu hosta.

JOIN	GAME	
Server IP:		
Your Name:		
Your Colour:	Colour picke	er
STAR	T GAME	
BACK ⁻	го мени	

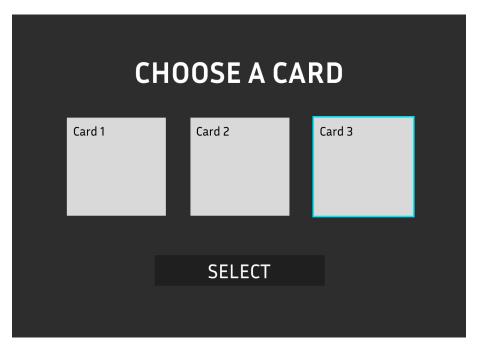
Rys. 5.4: Projekt menu dołączającego gracza.

Rys. 5.5: Projekt menu poczekalni.

Rys. 5.6: Projekt interfejsu HUD.

Rys. 5.7: Projekt menu wyboru kart.

Między rundami graczom wyświetlane są dwa ekrany. W przypadku gdy gracz należy do najgorszych dotychczas, przenoszony jest do ekranu wyboru kart (rys. 5.7). Prezentowane są mu tutaj trzy losowe karty - ich nazwy i opisy. Może wybrać jedną z nich a następnie potwierdzić wybór przyciskiem "Select". Po wybraniu karty lub jeśli gracz nie był jednym z najgorszych prezentowany jest widok oczekiwania na pozostałych graczy (rys. 5.8). Widoczna jest na nim aktualna punktacja wszystkich graczy. Gdy wszyscygracze wybiorą już karty odczekiwana jest jeszcze chwila, aby ostatni z graczy mógł zapoznać się z punktacją, po czym wszyscy gracze przenoszeni są ponownie do widoku rozgrywki.

W przypadku, gdy na koniec rundy jeden z graczy ma docelową liczbę punktów wszyscy gracze przenoszeni są do widoku końca rozgrywki(rys. 5.9), gdzie można zapoznać się z ostateczną punktacją.

5.1.2. Schemat sterowania

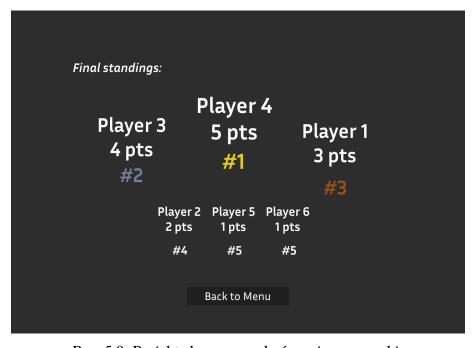
W ustawieniach projektu zostały wprowadzone akcje związane z wejściami gracza zgodne z tabelą 5.1 i założeniami z sekcji 3.1.1.

5.2. PROJEKT IMPLEMENTACJI MECHANIK

Opisane w sekcji 3.1 mechaniki zostaną zaimplementowane zgodnie z poniższymi projektami.

Rys. 5.8: Projekt menu oczekiwania między turami.

Rys. 5.9: Projekt ekranu po zakończeniu rozgrywki.

Tabela 5.1: Schemat sterowania

Nazwa akcji	Przypisany przycisk	Opis czynności
Forward	W	Poruszanie do przodu.
Back	S	Poruszanie do tyłu.
Left	A	Obrót postaci w lewo, przeciwnie do ruchu wskazówek
		zegara.
Right	D	Obrót postaci w prawo, zgodnie z ruchem wskazówek
		zegara.
MainAction	Lewy przycisk myszy	Akcja podstawowa - strzał.

5.2.1. Model danych postaci

Atrybuty opisane w tabeli 3.1 muszą być przechowywane jako pola obiektu postaci gracza. Ponadto ten obiekt przechowywać będzie dane związane z rozgrywką: nazwę gracza, jego wybrany kolor i aktualne punkty zwycięstwa. Do atrybutów postaci dodana została liczba odbić w celu ułatwienia implementacji kart.

Postać gracza przechowuje też własną prędkość jako wektor trójwymiarowy oraz prędkość kątową jako liczbę zmiennoprzecinkową. Te wartości wyrażone są jako zmiana na sekundę, w związku z tym będą musiały zostać w ten sposób wykorzystane podczas poruszania.

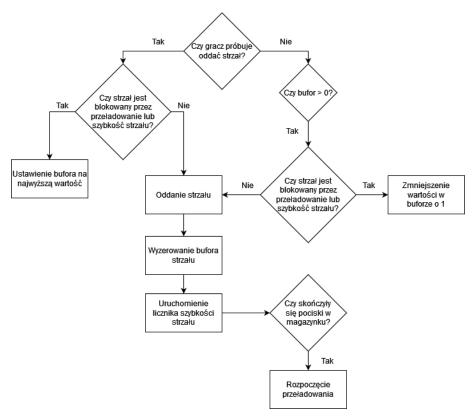
Wiele z atrybutów postaci reprezentuje wartości maksymalne. Analogicznie do nich wprowadzone zostaną wartości aktualne: aktualna liczba kul w magazynku i aktualne zdrowie. W celu wprowadzenia możliwości tymczasowej zmiany prędkości dla jednej z kart, do postaci dodana zostanie również aktualna maksymalna szybkość.

Jako bufor strzału dodane zostanie pole określające liczbę klatek, przez jakie sprawdzana będzie możliwość oddania strzału. Po nieudanej próbie oddania strzału zmienna zostanie ustawiona na maksymalną wartość - 3. W każdej klatce procesu fizycznego, w której nie zostanie oddany strzał, watość bufora będzie zmniejszana o 1. Jeżeli wartość bufora była większa od 0 i oddanie strzału okaże się możliwe, strzał zostanie oddany a bufor - wyzerowany.

Ze strzałami związane są również zmienne warunkujące możliwość ich oddawania. Strzał nie jest możliwy w trzech sytuacjach: gdy postać przeładowuje broń, gdy postać właśnie oddała strzał oraz gdy gra jest zatrzymana (między rundami). Dla każdej z tych sytuacji dodane zostało oddzielne pole, określające możliwość oddania strzału.

Wartości atrybutów określające czas mają wpływ na czas oczekiwania konkretnych liczników czasu. Te liczniki zostaną dodane jako węzły do drzewa postaci oraz powiązane za pomocą sygnałów z konkretnymi metodami.

Po zmianie zdrowia oraz liczby pocisków (po strzale lub przeładowaniu) postać emituje sygnały niezbędne do aktualizowania interfejsów własnych i innych graczy.

Rys. 5.10: Schemat procesu oddawania strzału.

5.2.2. Poruszanie

Wejścia gracza związane z poruszaniem będą pobierane i interpretowane w taki sam sposób jak w przygotowanym prototypie.

5.2.3. Strzelanie

Mechanika strzelania zostanie rozszerzona o buforowanie, przeładowanie oraz szybkość strzału względem prototypu. Proces strzału został przedstawiony na schemacie blokowym na rysunku 5.10.

5.2.3.1. Wydarzenia po trafieniu

Wydarzenia po trafieniu będą przechowywane jako obiekty implementujące wzorzec projektowy Komendy[14]. Taka implementacja pozwoli na potencjalne rozszerzenie wydarzeń o dodatkowe wartości lub pamięć.

Stworzone zostaną dwa rodzaje komend - podstawowe i opóźnione. Gracz będzie przechowywał listę takich obiektów i przekazywał ją tworzonym pociskom. Po trafieniu pocisk będzie uruchamiał wszystkie komendy podstawowe, następnie ranił trafionego gracza, wykonywał odbicia, a dopiero ostatecznie, uruchamiał komendy opóźnione. Taki podział jest niezbędny dla implementacji niektórych kart.

5.2.4. Zdrowie

Postać gracza posiada określoną maksymalną żywotność oraz w każdym momencie - określoną aktualną żywotność. Po trafieniu przez pocisk zadaje on określone obrażenia, które odejmowane są od aktualnej żywotności. Trafienie rozpoczyna odliczanie licznikiem przed leczeniem. Po zakończeniu tego odliczania rozpoczyna się proces samoleczenia. Uruchamiany zostaje powtarzający się licznik leczenia. Po każdorazowym jego zakończeniu postać zostaje uleczona o konkretną wartość zależną od atrybutów postaci.

5.2.5. Rundy

Po rozpoczęciu rozgrywki przez hosta rozpoczyna się pierwsza runda. Każda z rund rozpoczyna się rozesłaniem odpowiedniego sygnału lokalnie oraz zdalnie przez hosta. Każdy z graczy ustawia wtedy odpowiednie wartości początkowe.

Po ustawieniu tych wartości wszyscy gracze ustawiani są w odpowiednich, predefiniowanych punktach na mapie. Pozycje na mapie są ustalone jako część drzewa poziomu, ale przypisywane są graczom w losowej kolejności, dzięki czemu pozycja graczy nie będzie identyczna w każdej rundzie.

W czasie rozgrywki host zbiera i zapisuje dane na temat wyeliminowanych graczy. Gdy zostaną wyeliminowani wszyscy poza jednym, runda zostaje zakończona a host rozsyła odpowiedni sygnał lokalnie i zdalnie.

Wraz ze zdalnym poleceniem zakończenia rundy rozsyłana jest lista najgorszych graczy oraz flaga określająca, czy gra została zakończona. Każdy z klientów oraz serwer analizuje otrzymane dane. Jeżeli flaga wskazuje na zakończenie gry, wyświetlany jest ekran końcowy. W przeciwnym wypadku, jeżeli gracz jest jednym z najgorszych wyświetlany jest ekran wyboru kart. W przeciwnym wypadku graczowi wyświetlany jest ekran oczekiwania.

Między rundami każdy z graczy wybierających karty wysyła do serwera informację o zakończeniu wyboru. Gdy każdy z graczy wybierających wyśle już taki sygnał, rozgrywka jest konynuowana w kolejnej rundzie.

5.2.6. Karty ulepszeń

Karty ulepszeń, zgodnie z koncepcją mogą zmieniać atrybuty statyczne i dodawać komendy do pocisku. Karta będzie składała się z następujących elementów:

- **Nazwa** Krótka nazwa karty, reprezentująca tematycznie jej działanie.
- **Opis** Opis działania karty. Nie jest to szczegółowy opis a jedynie wskazanie graczowi jakie *najważniejsze* cechy zmienia karta.
- Zmiany atrybutów Słownik reprezentujący zmiany atrybutów postaci. Składa się z par klucz wartość. Kluczami są nazwy zmienianych atrybutów. Przypisaną wartością jest lista dwuelementowa w której pierwszym elementem jest sposób, w jaki zmieniana jest wartość a drugim wartość o jaką zmieniany jest atrybut.

Komendy po trafieniu Lista komend dodawanych do listy komend pocisków gracza.

Zmiany atrybutów opisywane są dwoma możliwymi sposobami: mnożeniem lub dodawaniem. Oznacza to, że wartość zmiany atrybutu może zostać zastosowana jako, odpowiednio, pomnożenie aktualnej wartości przez wartość zmiany lub dodanie zmiany do aktualnej wartości.

5.3. SYSTEM SIECIOWY

Implementowany system sieciowy wymaga znacznej rozbudowy względem przygotowanego w ramach prototypu. Głównymi aspektami tego wprowadzanego systemu będzie synchronizacja zmian scen, w tym scena poczekalni, synchronizacja danych graczy oraz synchronizacja wydarzeń takich jak poruszanie czy trtafienia pocisków.

5.3.1. Poczekalnia

Po rozpoczęciu gry przez hosta gra uruchamiany jest poczekalni. Na tym etapie do gry przyjmowani są kolejni gracze.

Gdy do sewera podłączy się kolejny gracz sygnał o tym rozsyłany jest do wszystkich pozostałych graczy. Gracz podłączający się również otrzymuje sygnały o podłączeniu wszystkich graczy połączonych dotychczas z serwerem.

Gdy gracz dostanie informacje o połączeniu z nowym graczem przesyła temu graczowi swoje dane - nazwę oraz wybrany kolor. Te informacje są zapisywane na każdym z komputerów i prezentowane na ekranie poczekalni w liście.

Gdy wszyscy oczekiwani gracze połączą się już z serwerem host podejmuje decyzje o rozpoczęciu gry poprzez wciśnięcie odpowiedniego przycisku. Od tego momentu nie jest możliwe dołączenie kolejnych graczy. Rozpoczęcie gry nie jest możliwe, gdy żaden inny gracz nie jest połączony z serwerem.

5.3.2. Przepływ danych w grze

W czasie rozgrywki niezbędna jest synchronizacja danych pomiędzy aplikacjami. Wyróżnione zostały tu dwa rodzaje wydarzeń: interpretowane przez mistrza węzła oraz interpretowane przez serwer.

Wydarzenia interpretowane przez mistrza to takie, w których prawdziwe dane na ich temat posiada mistrz danego węzła. Rozsyła on takie dane do marionetek aby mogły one zaktualizować swoje dane. Do takich wydarzeń należą, w przypadku postaci gracza: poruszanie, strzał, synchronizacja nazwy i koloru oraz zmiana zdrowia. Z perspektywy pocisków do takich wydarzeń zaliczamy ruch i niszczenie, na przykład pod wpływem zderzenia.

Wydarzenia interpretowane przez serwer to te kluczowe dla prowadzenia rozgrywki, w związku z czym uznaje się, że to serwer jest "sędzią" w ich przypadku. Ze względu

na opóźnienia w komunikacji przez sieć takie wydarzenia mogą zachodzić w różnych momentach na różnych komputerach. W takich sytuacjach jedynie wydarzenia z serwera są synchronizowane. Takimi wydarzeniami są zadawanie obrażeń, eliminowanie graczy i wybór karty.

6. IMPLEMENTACJA

6.1. INTERFEJS UŻYTKOWNIKA

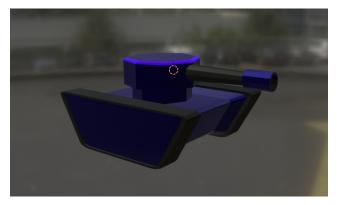
Z wykorzystaniem wbudowanych w Godot węzłów zbudowane zostały interfejsy zaprojektowane w sekcji 5.1. Problematyczne okazało się dostosowanie układu tak, aby przy zmianie rozmiaru okna elementy nie nachodziły na siebie. Dodatkowo, przy skalowaniu okna nie ma możliwości dynamicznego dostosowania wielkości czcionki do wielkości kontrolki w której się znajduje. Było to szczególnym problemem podczas testowania oprogramowania, kiedy często należało uruchamiać kilka instancji na jednym ekranie. W domyślnym użytkowaniu gry taki problem nie powinien występować, ponieważ gra będzie rozgrywana na pełnym ekranie.

W celu ustawienia kontrolek w odpowiednich miejscach i w odpowiednich relacjach wykorzystane zostały węzły kontenerowe: VBoxContainer, HBoxContainer i GridContainer.

Innym problemem napotkanym podczas implementacji okazało się przełączanie scen. Problem był zauważalny między rundami, gdzie menu wyboru kart nie było wyświetlane mimo, że powinno było. Problemem okazał się być fakt, iż przełączenie sceny nie dzieje się od razu. Jest ono odsunięte w czasie na klatkę po wykonaniu całej funkcji. Dodatkowo zmiana sceny nie powoduje zakończenia funkcji. Doprowadziło to do sytuacji, w której scena była zmieniana wielokrotnie w jednym wykonaniu. Po odnalezieniu powodu takiego zachowania w dokumentacji rozwiązaniem było opuszczanie funkcji słowem kluczowym return po zamianie sceny.

HUD gracza podzielono na podelementy. Oddzielnie przygotowano scenę informacji własnych gracza, oddzielnie zaś scenę informacji innych graczy. Sceny te połączono z danymi na temat żywotności i liczby pocisków poszczególnych graczy przy pomocy sygnałów. Sceny z informacjami innych graczy tworzone i dodawane są do gry w momencie rozesłania sygnału rozpoczęcia rozgrywki. Pełna scena HUD dodana została do sceny gracza. Sprawia to, że jest ona stale dostępna w oknie gry, jednak w przypadku uruchomienia sceny menu, HUD jest przez nią zasłaniany.

W menu kart, same karty również zostały przygotowane jako oddzielne sceny. Pozwala to na łatwe generowanie widoku z różnymi kartami, wyglądającymi tak samo. Jako tło karty ustawiony został węzeł TextureRect. Umożliwia to w przyszłości przygotowanie różnorodnych grafik dla różnych kart. W aktualnej implementacji. Podjęte zostały również próby umieszczenia na karcie informacji na temat modyfikowanych atrybutów, jednak potencjalnie duża możliwa ich liczba doprowadziła do decyzji o ukryciu ich przed graczem.

(a) Model w programie Blender.

(b) Model o programowo zmienionych barwach.

Rys. 6.1: Model czołgu.

6.2. POSTAĆ GRACZA

Model postaci został przygotowany w programie Blender (rys. 6.1a). Ze względu na prostsze wykonanie, sam model wykonano w stylu *low poly* (ang. mało wielokątów). Przygotowane zostały również materiały: pokrywający lufę i gąsienice oraz dwa pokrywające karoserię i wieżyczkę. W grze materiały kolorowe zostają zmodyfikowane tak, aby ich kolorem bazowym był ten wybrany przez gracza (rys. 6.1b).

- 6.3. IMPLEMENTACJA MECHANIK
- **6.4. SYSTEM SIECIOWY**
- **6.5. TESTY**
- 6.6. WYNIKI IMPLEMENTACJI

7. PODSUMOWANIE

- 7.1. DALSZY ROZWÓJ PROJEKTU
- 7.2. WNIOSKI

BIBLIOGRAFIA

- [1] Juan Linietsky, Ariel Manzur. Strona główna projektu godot. https://godotengine.org/. Dostęp 23.11.2022.
- [2] Szymon Datko. Projektowanie i programowanie gier. wykład nr 4 silniki gier komputerowych i ciekawostki techniczne. https://datko.pl/PiPG/wyk4.pdf, 2021. Dostęp 19.11.2022.
- [3] Jason Gregory. Game Engine Architecture. A K Peters, Ltd., 2009.
- [4] Unity Technologies. Strona główna unity. https://unity.com/. Dostęp 11.12.2022.
- [5] Michelle Menard, Bryan Wagstaff. *Game Development with Unity*. Cengage Learning PTR, 2015.
- [6] Marcus Toftedahl. Which are the most commonly used game engines? https://www.gamedeveloper.com/production/which-are-the-most-commonly-used-game-engines-, 2019. Dostęp 11.12.2022.
- [7] Epic Games. Strona główna unreal engine. https://www.unrealengine.com/en-US. Dostęp 11.12.2022.
- [8] Andrew Sanders. An introduction to Unreal engine 4. AK Peters/CRC Press, 2016.
- [9] Antonín Šmíd. Comparison of unity and unreal engine. https://core.ac.uk/download/pdf/84832291.pdf, 2017. Dostęp 11.12.2022.
- [10] CD Projekt RED. Studio cd projekt red będzie tworzyć gry na silniku unreal engine 5 w ramach strategicznej współpracy z epic games. https://www.cdprojekt.com/pl/media/aktualnosci/nowa-wiedzminska-saga-zapowiedziana-studio-cd-projekt-red-bedzie-tworzyc-gry-na-silniku-unreal-engine-5-w-ramach-strategicznej-wspolpracy-z-epic-games/, 2022. Dostęp 11.12.2022.
- [11] Projekt godot na platformie github. https://github.com/godotengine. Dostęp 23.11.2022.
- [12] Juan Linietsky, Ariel Manzur and the Godot community. Godot docs. https://docs.godotengine.org/en/3.5/. Dostep 12.11.2022.
- [13] Alexander Shvets. Design patterns: Singleton. https://refactoring.guru/design-patterns/singleton. Dostep 23.11.2022.
- [14] Robert Nystrom. Game Programming Patterns. Genever Benning, 2014.
- [15] Lee Salzman. Dokumentacja biblioteki ENet. http://enet.bespin.org/usergroup0.html. Dostęp 11.12.2022.
- [16] Butch Wesley. Wiki projektu gut. https://github.com/bitwes/Gut/wiki. Dostęp 11.12.2022.
- [17] Blender Foundation. Strona główna projektu blender. https://www.blender.org/. Dostęp 11.12.2022.
- [18] Tony Mullen. *Mastering blender*. John Wiley & Sons, 2011.
- [19] Landfall Games. ROUNDS. https://landfall.se/rounds, 2021. Dostep 11.12.2022.

- [20] Cranky Watermelon Pty Ltd. Boomerang Fu. https://www.boomerangfu.com/, 2020. Dostęp 11.12.2022.
- [21] Wargaming.net. World of Tanks. https://worldoftanks.eu/, 2009. Dostęp 11.12.2022.
- [22] Wii Play: Tanks! https://nintendo.fandom.com/wiki/Tanks!
- [23] Adam Dodd. [Horror Declassified] An Examination Of Tank Controls. https://bloody-disgusting.com/news/3224958/horror-declassified-an-examination-of-tank-controls/, 2013. Dostep 12.11.2022.
- [24] Adam Kramarzewski, Ennio De Nucci. Practical Game Design. Packt, 2018.
- [25] Nathan Schuetz. Game feel: Input buffering. https://barbariangrunge.com/game-feel-input-buffering/, 2022. Dostęp 12.11.2022.
- [26] PlugWorld. Godot networked multiplayer shooter tutorial. https://www.youtube.com/playlist?list=PL6bQeQE-ybqDmGuN7Nz4ZbTAqyCMyEHQa, 2021. Dostęp 23.11.2022.
- [27] Erik Fagerholt, Magnus Lorentzon. Beyond the HUD. Master's thesis, Chalmers University of Technology, (Göteborg, Sweden), 2009.

SPIS RYSUNKÓW

4.1	Menu startowe prototypu po wprowadzeniu systemu sieciowego	23
5.1	Diagram przejść między widokami.	26
5.2	Projekt menu głównego	26
5.3	Projekt menu hosta	27
5.4	Projekt menu dołączającego gracza	27
5.5	Projekt menu poczekalni	28
5.6	Projekt interfejsu HUD	28
5.7	Projekt menu wyboru kart	29
5.8	Projekt menu oczekiwania między turami	30
5.9	Projekt ekranu po zakończeniu rozgrywki	30
5.10	Schemat procesu oddawania strzału	32
6.1	Model czołgu.	37

SPIS TABEL

3.1	Opis atrybutów postaci i pocisku	16
3.2	Początkowy zbiór kart	18
5.1	Schemat sterowania	. 3